

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 3. maja 2018*

„Arbitražna klavzula – Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) in okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 – Ustavitev plačil in odpoved pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev po finančni reviziji – Predlog za pridobitev plačil zneskov, ki jih Komisija dolguje v okviru izvajanja pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev – Nepogodbena odgovornost“

V zadevi T-48/16,

Sigma Orionis SA s sedežem v Valbonnu (Francija), ki jo zastopata S. Orlandi in T. Martin, odvetnika,
tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata F. Dintilhac in M. Siekierzyńska, agenta,

tožena stranka,

zaradi, prvič, predloga na podlagi člena 272 PDEU, naj se Komisiji naloži, da tožeči stranki plača zneske, dolgovane na podlagi pogodb, sklenjenih v okviru Sedmega okvirnega programa za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007-2013) in okvirnega programa za raziskave in inovacije – Obzorje 2020, ter drugič, predloga na podlagi člena 268 PDEU za povrnitev škode, ki jo je tožeča stranka domnevno utrpela, ker je Komisija kršila svoje obveznosti,

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, P. Nihoul (poročevalec) in J. Svenningsen, sodnika,

sodna tajnica: M. Marescaux,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 27. junija 2017

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, Sigma Orionis SA, je družba francoskega prava, ki se ukvarja s širjenjem in sporočanjem rezultatov evropskih projektov na področju informacijskih tehnologij.
- 2 Z Evropsko komisijo je sklenila 36 sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru Sedmega okvirnega programa za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007-2013) (v nadaljevanju: OP7), sprejetega s Sklepom št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o OP7 (UL 2006, L 412, str. 1).
- 3 Poleg tega sta isti stranki sklenili osem sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru okvirnega programa za raziskave in inovacije – Obzorje 2020 (v nadaljevanju: O2020), sprejetega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi O2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006 (UL 2013, L 347, str. 104).

Preiskava, ki jo je opravil OLAF

- 4 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) je 24. januarja 2014 proti tožeči stranki začel preiskavo zaradi domnevnega prirejanja seznamov prisotnosti in previsoki urni postavki v okviru projektov, ki spadajo v OP7.
- 5 Ta preiskava je temeljila na členu 3 Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja OLAF, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL 2013, L 248, str. 1).
- 6 OLAF je 14. aprila 2014 tožečo stranko opozoril, da je začel preiskavo proti njej. Ob tej priložnosti je od nje zahteval več dokumentov. Poleg tega so bila zbrana pričevanja nekdanjih zaposlenih tožeče stranke.
- 7 OLAF se je na podlagi teh informacij prepričal, da je nujno opraviti pregled na kraju samem na podlagi člena 5 Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 303).
- 8 OLAF je v dopisu z dne 14. novembra 2014 obvestil parquet de Grasse (tožilstvo v Grassu, Francija), da namerava opraviti preglede in inšpekcije na sedežu tožeče stranke. V tem dopisu je zaprosil tudi za potrebno pomoč francoskih organov, vključno s sprejetjem previdnostnih ukrepov v nacionalnem pravnem okviru, da bi se zavarovali dokazi.
- 9 OLAF je take preglede in inšpekcije na kraju samem opravil od 2. do 5. decembra 2014. Preiskovalci so zbrali dokumente in informacije. Dve zadevni osebi in pet prič so zaslišali v prisotnosti odvetnika tožeče stranke.
- 10 OLAF je 28. aprila 2015 dvema zadevnima osebama omogočil, da podata pripombe v zvezi z dejstvi, ki se nanašajo nanju.

- 11 Nato je OLAF službam Komisije poslal končno poročilo. V tem poročilu ji je priporočil, naj izterja znesek 1.545.759 EUR in predvidi sprejetje upravnih in denarnih kazni iz člena 109 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL 2012, L 298, str. 1).

Ukrepi Komisije

- 12 Komisija je z dopisom z dne 7. oktobra 2015 tožečo stranko obvestila, da namerava sprejeti upravno kazen, ki bo zajemala izključitev tožeče stranke iz vsakršnega sodelovanja v postopku dodelitve javnega naročila ali nepovratnih sredstev Evropske unije za petletno obdobje, ustavitve plačil v zvezi s 15 projekti v okviru OP7 in petimi projekti, sklenjenimi v okviru O2020, prenehanje njenega sodelovanja pri 12 projektih v okviru OP7 in vseh projektih, sklenjenih v okviru O2020, ter odpoved njenega sodelovanja pri pripravi šestih sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenih v okviru O2020.
- 13 V istem dopisu je tožečo stranko pozvala, naj poda pripombe o načrtovanih ukrepih.
- 14 Tožeča stranka je odgovorila z dopisom z dne 28. oktobra 2015, v katerem je izpodbijala poročilo OLAF. Trdila je, da ta organ ni predložil nobenega dokaza o obstoju goljufije. Prav tako je v tem dopisu trdila, da so sklepné ugotovitve OLAF napačne in pretirane.
- 15 Komisija je po tem dopisovanju tožečo stranko obvestila, da odpoveduje njeno sodelovanje pri treh sklopih sporazumov in da v zvezi z nekaterimi od teh sporazumov ustavlja plačila.
- 16 Prvi sklop zajema dva sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki sta bila sklenjena v okviru OP7 ter imata številki 612451 – CRe-AM in 610947 – RAPP. Komisija se je z dopisom z dne 1. decembra 2015 odločila ustaviti tekoča in prihodnja plačila ter odpovedati sodelovanje tožeče stranke pri teh dveh sporazumih. Tožeča stranka je z dopisom z dne 21. decembra 2015 vložila pritožbo pri odboru Redress II, to je odboru za pritožbe, ustanovljenem znotraj Komisije in omenjenem v točki 5.3 Priloge k Sklepu Komisije z dne 28. februarja 2011 o spremembi Sklepa C(2008) 4617 v zvezi s pravili za predložitev predlogov ter za postopke ocenjevanja, izbire in dodelitve pri posrednih ukrepih v okviru OP7 ter v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za jedrske raziskave in dejavnosti usposabljanja (2007-2011) (2011/161/EU, Euratom) (UL 2011, L 75, str. 1). Odbor Redress II je 29. januarja 2016 to pritožbo zavrnil. Menil je, da so bili postopki ustavitve plačil, predhodnega obvestila in prenehanja sodelovanja izvedeni v skladu z načeli in pravili, ki se uporabljajo. Komisija se je z dopisom z dne 2. februarja 2016, potem ko je odbor Redress II zavrnil pritožbo, potrdila svojo odločitev o odpovedi sodelovanja tožeče stranke pri teh dveh sporazumih.
- 17 Drugi sklop sestavljata sporazuma s številkami 609154 – Performer in 314671 – Resilient, ki sta bila prav tako sklenjena v okviru OP7. V zvezi s tema sporazumoma je bilo obvestilo o ustavitvi plačil in odpovedi sodelovanja tožeče stranke poslano 26. oziroma 28. januarja 2016.
- 18 Tretji sklop se nanaša na projekt, ki spada v O2020, in v tem okviru na sporazum s številko 645775 – Dragon Star Plus. Komisija je 27. januarja 2016 koordinatorja projekta obvestila, da je bil v zvezi s sodelovanjem tožeče stranke sprejet ukrep odpovedi.

Nacionalni postopki

- 19 Potem ko je OLAF poročilo poslal Komisiji, ga je poslal še francoskim organom, ki jim je v zvezi z ugotovljenimi ravnanji priporočil, naj začnejo kazenski postopek na nacionalni ravni na podlagi francoskega prava, če so ta ravnanja zajeta s tem pravom.

- 20 Procureur de la République de Grasse (državni tožilec v Grassu, Francija) je po tem obvestilu 10. aprila 2015 zahteval začetek preiskave proti osebi X zaradi goljufije v zvezi z dejanji, ki so bila med 14. novembrom 2011 in 10. aprilom 2015 storjena v škodo Unije. Tožeča stranka, njen poslovodja in dva vodstvena delavca so bili 15. oktobra 2015 obdolženi zaradi goljufije.
- 21 Chambre de l'instruction de la Cour d'appel d'Aix-en-Provence (preiskovalni senat višjega sodišča v Aix-en-Provenceu, Francija, v nadaljevanju: Chambre de l'instruction), ki je obravnaval zadevo, je 17. decembra 2015 izdal sodbo, v kateri je ugotovil neveljavnost listin, ki so jih francoski organi uporabili v okviru kazenskega postopka, ki je bil v Franciji uveden proti tožeči stranki, njenemu poslovodji in zgoraj navedenima vodstvenima delavcema. Po mnenju tega sodišča so bile te listine pridobljene brez upoštevanja različnih postopkovnih jamstev, s katerimi se zagotavlja varstvo pravice do obrambe. Med listinami, ki so bile tako razglašene za neveljavne, je bilo končno poročilo, ki ga je OLAF poslal francoskim organom.
- 22 Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu, Francija) je s sodbo z dne 19. februarja 2016 začelo postopek prisilne poravnave nad tožečo stranko in imenovalo upravitelja v postopku prisilne poravnave.
- 23 Isto sodišče je 27. aprila 2016 odredilo prisilno likvidacijo tožeče stranke.
- 24 Komisija je 4. maja 2016 kot terjatve v obveznostih tožeče stranke prijavila zneske, za katere je menila, da jih ta dolguje na podlagi vseh odpovedanih sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev. Tožeča stranka je te terjatve v skupnem znesku 2.639.815,40 EUR izpodbijala.
- 25 Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu) je 8. septembra 2017 z dvema sklepoma zavrnilo terjatve, ki jih je Komisija prijavila v obveznostih tožeče stranke, pri čemer se je oprlo na okoliščino, da je bila preiskava, ki jo je opravil OLAF in na podlagi katere je Komisija menila, da nekaterih storitev tožeči stranki ni treba plačati, predmet „ničnosti“, ki jo je Chambre de l'instruction ugotovil 17. decembra 2015.

Postopek in predlogi strank

- 26 Tožeča stranka je 2. februarja 2016 v sodnem tajništvu Splošnega Sodišča vložila to tožbo.
- 27 Z ločeno vlogo je tožeča stranka istega dne v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za izdajo začasne odredbe.
- 28 Likvidacijski upravitelj, ki ga je imenovalo Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu), je v dopisu z dne 30. septembra 2016, poslanem sodnemu tajništvu Splošnega sodišča 3. oktobra 2016, odvetniku tožeče stranke dovolil, da nadaljuje postopek pred Splošnim sodiščem.
- 29 Predsednik Splošnega sodišča je s sklepom z dne 25. avgusta 2017, Sigma Orionis/Komisija (T-48/16 R, neobjavljen, EU:T:2017:585), predlog za izdajo začasne odredbe zavrnil in pridržal odločitev o stroških.
- 30 Na predlog sodnika poročevalca je Splošno sodišče (prvi senat) odločilo, da začne ustni del postopka.
- 31 Stranki sta ustne navedbe in odgovore na vprašanja Splošnega sodišča podali na obravnavi dne 27. junija 2017.
- 32 Ustni del postopka je bil končan 27. junija 2017.
- 33 Splošno sodišče je s sklepom z dne 25. oktobra 2017 odredilo ponovno odprtje ustnega dela postopka na podlagi člena 113 Poslovnika Splošnega sodišča.

- 34 Predsednica prvega senata Splošnega sodišča je z odločbo z dne 25. oktobra 2017 odločila, da se v spis zadeve vložijo dva sklepa Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu) z dne 8. septembra 2017, omenjena v točki 25 zgoraj, in priloga, ker je te dokumente v sodnem tajništvu Splošnega sodišča tožeča stranka vložila z dopisom z dne 22. septembra 2017.
- 35 Splošno sodišče je v skladu s členom 85(4) Poslovnika strankama omogočilo, da glede teh dokumentov predstavita stališče, kar sta storili v predpisanem roku.
- 36 Splošno sodišče je z odločbo z dne 17. novembra 2017 znova končalo ustni del postopka in začelo posvetovanje o zadevi.
- 37 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- razsodi, da Komisija s tem, da je na podlagi poročila o preiskavi, ki ga je OLAF pripravil nezakonito, ustavila vsa plačila, dolgovana tožeči stranki, ni spoštovala svojih pogodbenih obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenih v okviru OP7 in O2020;
  - razsodi, da Komisija s tem, da je na podlagi tega poročila odpovedala navedene pogodbe, ni spoštovala svojih pogodbenih obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenih v okviru OP7 in O2020;
  - posledično Komisiji naloži plačilo zneskov, dolgovanih tožeči stranki na podlagi pogodb v okviru OP7, in sicer 607.404,49 EUR, ki se v skladu s členom II.5.5 povečajo za zamudne obresti, izračunane od datuma zapadlosti dolgovanih zneskov po obrestni meri, ki jo določa Evropska centralna banka (ECB) za operacije glavnega refinanciranja, povišani za 3,5 točke;
  - posledično Komisiji naloži plačilo zneskov, dolgovanih tožeči stranki na podlagi pogodb v okviru O2020, in sicer 226.688,68 EUR, ki se v skladu s členom II.21.11.1 povečajo za zamudne obresti, izračunane od datuma zapadlosti dolgovanih zneskov po obrestni meri, ki jo določa ECB za operacije glavnega refinanciranja, povišani za 3,5 točke;
  - posledično Komisiji naloži plačilo nepogodbene odškodnine, ocenjene na 1.500.000 EUR;
  - posledično Komisiji naloži plačilo stroškov;
  - podredno, imenuje izvedenca za določitev zneskov, ki so nesporno dolgovani tožeči stranki na podlagi pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev.
- 38 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrže kot nedopustno ali vsaj zavrne kot neutemeljeno;
  - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Tožba zaradi kršitve pogodbenih obveznosti

- 39 Tožeča stranka v podporo prvim štirim in sedmemu predlogu trdi, da Komisija s tem, da je ustavila plačila in odpovedala zadevne sporazume (v nadaljevanju: sporni ukrepi), ni upoštevala pogodbenih klavzul.

Pristojnost Splošnega sodišča

- 40 Uvodoma je treba preveriti, ali je Splošno sodišče pristojno za rešitev spora, ki mu je predložen.
- 41 V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je storila tožeča stranka, ne da bi ji Komisija nasprotovala, da je v skladu s členom 272 PDEU v povezavi s členom 256 PDEU Splošno sodišče pristojno za izrekanje sodb na prvi stopnji na podlagi arbitražne klavzule v pogodbah zasebnega prava, ki jih sklene Unija ali ki so sklenjene v njenem imenu.
- 42 V obravnavani zadevi je taka klavzula v členu 9 sporazumov, ki so bili podpisani v okviru OP7, in v členu 57 sporazumov, sklenjenih v okviru O2020.
- 43 Na tej podlagi je treba šteti, kot se stranki strinjata, da je za predlog, ki ga je tožeča stranka vložila v zvezi s kršitvijo pogodbenih obveznosti Komisije, podana pristojnost Splošnega sodišča.

Pravo, ki se uporabi

- 44 Tožeča stranka je tožbo pri Splošnem sodišču vložila na podlagi člena 272 PDEU v skladu z arbitražnimi klavzulami v sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenih v okviru OP7 in O2020, tako da predmet tega spora ni zakonitost neke odločbe, ki jo je sprejela Komisija, in upravnega postopka, ki je privedel do sprejetja te odločbe, temveč rešitev pogodbenega spora med pogodbenima strankama, pri rešitvi katerega je treba upoštevati pravo, ki se uporablja za navedene sporazume (glej v tem smislu sodbo z dne 12. julija 2016, Komisija/Thales développement et coopération, T-326/13, neobjavljena, EU:T:2016:403, točka 73).
- 45 V skladu s členom 9 sporazumov, sklenjenih v okviru OP7, se zapored uporabljajo pogodbene določbe, akti, ki sta jih sprejeli Evropska skupnost in Unija in se nanašajo na program za raziskave, na podlagi katerega so bili sklenjeni sporazumi, finančna uredba v zvezi s splošnim proračunom Unije, druga pravila, ki sta jih sprejeli Skupnost in Unija, ter nazadnje, podredno, belgijsko pravo. Enako pravilo je v bistvu določeno v členu 57 sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenih v okviru O2020, v skladu s katerim za sporazume veljata pravo Unije, ki se uporablja, in podredno, belgijsko pravo. Iz teh določb izhaja, da se, če ni izpodbijanja na podlagi finančne uredbe v zvezi s splošnim proračunom Unije, za ta spor uporabljajo pravila – kolikor so upoštevna – ki so glede na posamezni primer del prava Skupnosti in Unije, ter podredno, pravila, ki izhajajo iz belgijskega prava.

Dopustnost

– Pravni interes

- 46 Komisija opozarja, da je do dneva vložitve tožbe odpovedala samo en sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki jo je vezal na tožečo stranko.
- 47 V zvezi s tem je treba spomniti, da mora v skladu s sodno prakso tožeča stranka, zato da je njen predlog lahko vsebinsko obravnavan, dokazati, da ima obstoječ in dejanski pravni interes ob vložitvi tožbe (sodba z dne 26. februarja 2015, Planet/Komisija, C-564/13 P, EU:C:2015:124, točka 31).
- 48 Komisija formalno ne podaja ugovora nedopustnosti, ki bi se nanašal na neobstoj pravnega interesa tožeče stranke, vendar v skladu s sodno prakso ta okoliščina Splošnemu sodišču ne preprečuje, da po uradni dolžnosti preuči to vprašanje dopustnosti in po potrebi tožbo razglasi za nedopustno, ker je neobstoj pravnega interesa absolutna procesna predpostavka (glej sklep z dne 4. decembra 2014, Talanton/Komisija, T-165/13, neobjavljen, EU:T:2014:1027, točka 69 in navedena sodna praksa).

- 49 Tožeča stranka v svojih pisanjih sešteva zneske, ki so ji po njenem mnenju dolgovani v okviru 22 sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenih s Komisijo na podlagi OP7 in O2020.
- 50 Ko je bila tožba vložena, je bilo sodelovanje tožeče stranke odpovedano v okviru enega od sporazumov na podlagi O2020 in štirih drugih na podlagi OP7. Sporazum, odpovedan v okviru O2020, je imel številko 645775 – Dragon Star Plus. Poleg tega so bili v okviru OP7 odpovedani še sporazumi s številkami 610947 – RAPP, 612451 – CRe-AM, 609154 – Performer in 314671 – Resilient.
- 51 V zvezi s temi petimi sporazumi je bila torej odločitev Komisije sprejeta, ko je bila vložena tožba, iz česar sledi, da je glede teh sporazumov tožeča stranka ob vložitvi tožbe imela pravni interes, zahtevan v sodni praksi.
- 52 Drugače velja za preostalih 17 sporazumov, sklenjenih v okviru OP7 in O2020, v zvezi s katerimi Komisija ni sprejela še nobene odločitve, ko je bila vložena tožba. Za te sporazume na datum vložitve tožbe pravni interes ni obstajal, zato je treba tožbo v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 47 zgoraj, razglasiti za nedopustno.

– Ugovor nedopustnosti, ki se nanaša na nejasnost in nenatančnost tožbe

- 53 Komisija meni, da tožba ne izpolnjuje zahtev glede jasnosti in natančnosti, omenjenih v točki 76(d) Poslovnika, ker tožeča stranka svojo utemeljitev opira na neupoštevanje nacionalnih določb, ki jih ni opredelila.
- 54 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da mora v skladu s členom 76(d) Poslovnika tožba vsebovati predmet spora in povzetek tožbenih razlogov, pri čemer morajo biti navedbe jasne in natančne, da lahko tožena stranka pripravi svojo utemeljitev in sodišče Unije opravi nadzor (sodba z dne 15. septembra 2016, European Dynamics Luxembourg in Evropaiki Dynamiki/EIT, T-481/14, neobjavljena, EU:T:2016:498, točka 460).
- 55 V obravnavani zadevi je iz tožbe, ki jo je vložila tožeča stranka, razvidno, da je predmet spora opredeljen kot izpodbijanje spornih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija. Tožbeni razlogi, ki jih je navedla tožeča stranka, se nanašajo na to, da naj Komisija ne bi spoštovala svojih pogodbenih obveznosti, ker naj bi bila s spornimi ukrepi kršena pravnomočnost sodbe Chambre de l'instruction (prvi tožbeni razlog), da naj bi bilo poročilo OLAF, na katerega se je Komisija oprla pri sprejetju teh ukrepov, pripravljeno na podlagi dokazov, ki so bili zbrani pod pogoji, ki so v nasprotju z nacionalnim pravom (drugi tožbeni razlog) in temeljnimi pravicami Unije (tretji tožbeni razlog), da naj Komisija ne bi smela ustaviti plačil in odpovedati sporazumov v okviru O2020 na podlagi pregledov in inšpekcij, opravljenih v okviru sporazumov, ki spadajo v OP7 (četrti tožbeni razlog), in da naj bi Komisija s sprejetjem spornih ukrepov kršila načelo sorazmernosti (peti tožbeni razlog).
- 56 Poleg tega je treba ugotoviti, da je Komisija glede na utemeljitev, ki jo je podala v odgovoru na tožbo in dupliki, očitno lahko razumela očitke, ki jih je proti njej navedla tožeča stranka.
- 57 V teh okoliščinah je treba šteti, da so pogoji, ki so v zvezi z dopustnostjo navedeni v Poslovniku, izpolnjeni in da je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je podala Komisija, zavriniti.

Prvi in drugi predlog

- 58 Skupaj je treba obravnavati prvi in drugi predlog tožeče stranke, ki se nanašata na ustavitev plačil iz naslova pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev na podlagi OP7 in O2020 ter odpoved navedenih pogodb.

59 Tožeča stranka v podporo tema predlogoma navaja pet tožbenih razlogov. Prvič, poročilo OLAF naj ne bi moglo biti podlaga za sporne ukrepe, ker ga je Chambre de l'instruction razglasil za ničnega. Drugič, sporni ukrepi naj bi bili v nasprotju z zadevnimi sporazumi, ker naj bi temeljili na poročilu, pripravljenem na podlagi dokazov, zbranih pod pogoji, ki so v nasprotju z nacionalnim pravom. Tretjič, ti ukrepi naj bi bili prav tako v nasprotju s temi sporazumi, ker naj bi bili dokazi zbrani v nasprotju z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Četrto, Komisija naj se za ustavitev plačil in odpoved sporazumov v okviru O2020 ne bi mogla, kot je storila, opreti na preglede in inšpekcije, opravljene v okviru sporazumov, ki spadajo v OP7. Petič, Komisija naj bi kršila načelo sorazmernosti.

– Prvi tožbeni razlog: neupoštevanje pravnomočnosti sodbe, ki jo je izdal Chambre de l'instruction

60 Tožeča stranka meni, da sporni ukrepi niso mogli temeljiti na končnem poročilu, ki ga je pripravil OLAF, ker je Chambre de l'instruction to poročilo razglasil za nično.

61 Komisija v odgovor na to trditev poudarja, da pri pripravi odločb, ki jih mora sprejeti, poročila, ki ga sestavi OLAF, ni mogoče šteti za izpodbojno. Ob domnevi, da bi bilo izpodbojno, pa naj ga za nično ne bi moglo razglasiti nacionalno sodišče, ker so za razglasitev ničnosti aktov, ki jih sprejmejo organi Unije, pristojna izključno sodišča, ki spadajo v ta pravni red.

62 V zvezi s tem je treba spomniti, da so v skladu s sodno prakso samo sodišča Unije pristojna za ugotovitev neveljavnosti akta Unije (glej sodbo z dne 21. decembra 2011, Air Transport Association of America in drugi, C-366/10, EU:C:2011:864, točka 48 in navedena sodna praksa).

63 V teh okoliščinah neodvisno od tega, kar je v svoji sodbi ugotovil Chambre de l'instruction, poročilo OLAF v pravnem redu Unije ostaja zakonito, dokler ga za neveljavno ne razglasi sodišče Unije.

64 Glede na izraze, uporabljene v sodbi, ki jo je izdal Chambre de l'instruction, je to sodišče menilo, da je treba „celoten predkazenski postopek, vključno s preiskavo OLAF in njegovimi posledičnimi dejanji [...], razglasiti za ničn, z izjemo prvotne predložitve zadeve, ko je bilo obveščeno parquet de Grasse (tožilstvo v Grassu), odredbe tožilstva za žandarmerijo, da opravi preiskavo, in obtožnic, ki izhajajo iz smotrnosti pregona, ki ga izvaja Procureur de la République (državno tožilstvo)“.

65 Vendar ta sodba, kot navaja Komisija, ne vsebuje sklepa, da je bilo poročilo, ki ga je pripravil OLAF, razglašeno za nično v pravnem redu Unije, temveč samo, da po mnenju tega sodišča „ni niti potrebno niti upravičeno, da je preiskava, ki jo je OLAF opravil pod pogoji, ki so v nasprotju s členom 6 [...] PEU in uvodnim členom Code de procédure pénale (zakon o kazenskem postopku), v skladu s katerim je treba ohraniti ravnotežje med pravicami strank, lahko v kazenskem postopku uporabljena celo samo kot informacija o načinu izračuna časa, ki je pretekel za izvedbo javnih naročil v zvezi s programi, ki jih financira Evropska komisija, ne da bi zadevni urad v tej fazi postopka podvomil o vsebini opravljenega dela“.

66 Čeprav v teh okoliščinah na podlagi sodbe Chambre de l'instruction poročila OLAF ne bi bilo mogoče uporabiti v okviru kazenskega postopka, ki je bil v Franciji uveden proti poslovodjem tožeče stranke, ostaja dejstvo, da se je v okviru upravnega postopka, ki spada na področje prava Unije in ga urejajo pogodbene določbe, Komisija za sprejetje spornih ukrepov lahko oprla na navedeno poročilo OLAF, ker sodišče Unije tega poročila ni razglasilo za neveljavnega.

67 Tožeča stranka se sklicuje na sodbo z dne 30. septembra 2009, Sison/Svet (T-341/07, EU:T:2009:372, točka 116), da bi dokazala, da je Komisija v vsakem primeru morala upoštevati sodbo Chambre de l'instruction.

- 68 V zvezi s tem je treba omeniti, da se sodba z dne 30. septembra 2009, Sison/Svet (T-341/07, EU:T:2009:372), nanaša na izvajanje ureditve, v okviru katere morajo razprave institucije Unije temeljiti na odločitvah, ki jih izdajo nacionalni organi, zlasti sodišča, ki so del notranjega pravnega reda. Položaj je drugačen v tej zadevi, v kateri Komisiji z nobeno določbo ni naloženo, naj se opre na odločitev, ki jo mora sprejeti nacionalni organ – čeprav je ta organ sodišče. Splošno sodišče vsekakor v sodbi z dne 30. septembra 2009, Sison/Svet (T-341/07, EU:T:2009:372), nacionalnim sodiščem ni podelilo pristojnosti, ki bi jim omogočala, da ugotovijo neveljavnost aktov Unije in s tem institucije Unije prisilijo k razpravi, pri kateri bi morale upoštevati to neveljavnost.
- 69 Ti preudarki niso ovrženi s sklepoma Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu) z dne 8. septembra 2017, ki ju je Splošnemu sodišču predložila tožeča stranka, za preučitev katerih je bil znova odprt ustni del postopka, kot je navedeno v točkah od 33 do 35 zgoraj, in na podlagi katerih terjatev, ki jih je prijavila Komisija, ni mogoče dopustiti, ker temeljijo na preiskavi, in sicer tisti, ki jo je opravil OLAF in jo je Chambre de l'instruction razglasil za „nično“.
- 70 Postopek, izveden pred Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu), namreč ne more vplivati na to tožbo, ker je, kar zadeva združljivost spornih ukrepov z zadevnimi sporazumi in pravili, ki se zaradi njih uporabljajo, za odločanje o njej pristojno izključno Splošno sodišče na podlagi člena 272 PDEU v povezavi z arbitražno klavzulo v navedenih sporazumih.
- 71 Poleg tega imata ta postopka različna cilja, ker se ta tožba nanaša na združljivost spornih ukrepov s temi sporazumi in pravili, medtem ko je bil glede na pojasnila tožeče stranke namen postopka pred Tribunal de commerce de Grasse (gospodarsko sodišče v Grassu) ugotoviti, ali se terjatve, ki jih eventualno ima Komisija, lahko upoštevajo v okviru likvidacije podjetja.
- 72 Ob upoštevanju navedenega je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

– *Drugi tožbeni razlog: kršitev francoskega prava*

- 73 Tožeča stranka trdi, da mora OLAF spoštovati nacionalno pravo, ko opravlja preglede in inšpekcije na ozemlju države članice, in to na podlagi uredb, ki se uporabljajo za ta organ, to je Uredbe št. 883/2013 na eni strani in Uredbe št. 2185/96 na drugi.
- 74 Tožeča stranka se v podporo svojim trditvam sklicuje na:
- člen 3(3) Uredbe št. 883/2013, v skladu s katerim „[o]sebje [OLAF] med pregledi in inšpekcijami na kraju samem ravna ob upoštevanju prava Unije, ki se uporablja, skladno s pravili in prakso zadevne države članice“;
  - člen 6(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2185/96, ki določa, da se morajo preiskovalci OLAF v skladu z veljavno zakonodajo Unije ravnati po pravilih postopka, ki jih določa zakonodaja zadevne države članice;
  - člen 11(2) Uredbe št. 883/2013, v skladu s katerim se „[p]ri pripravi takšnih poročil in priporočil [...] upošteva nacionalno pravo posamezne države članice“.
- 75 V obravnavani zadevi naj bi bilo nacionalno pravo kršeno v naslednjih treh točkah:
- OLAF bi moral pred izvedbo postopka v prostorih tožeče stranke pridobiti nalog, ki bi ga izdalo nacionalno sodišče;
  - med tem postopkom bi morali njegove preiskovalce spremljati nacionalni uradniki kriminalistične policije;

- tožečo stranko bi morali obvestiti, da ima pravico nasprotovati pregledom in inšpekcijam na kraju samem.
- 76 V odgovor na te trditve je treba spomniti, da – kot je navedeno v točkah od 62 do 66 zgoraj – poročilo, ki ga je pripravil OLAF, v pravnem redu Unije ostaja veljavno, dokler ga za neveljavno ne razglasi sodišče Unije, ne da bi to vplivalo na odločitve, ki jih lahko nacionalni organi ali sodišča sprejmejo glede tega, kako se lahko tako poročilo uporabi v postopkih, začelih na podlagi nacionalnega prava.
- 77 Iz tretje določbe, na katero se sklicuje tožeča stranka, to je člena 11(2) Uredbe št. 883/2013, izhaja, da se poročila, ki jih pripravi OLAF, lahko uporabijo v nacionalnih postopkih, če so pripravljena v skladu s pravili in postopki, določenimi z nacionalnim pravom. Če nacionalno pravo ni bilo upoštevano, kot v obravnavani zadevi trdi tožeča stranka, to pomeni, da poročila, ki ga je pripravil OLAF, ne bo mogoče uporabiti v nacionalnih postopkih, ne da bi to vplivalo na možnost Komisije, da svoje odločitve opre na navedeni dokument.
- 78 V skladu z drugima določbama, ki ju omenja tožeča stranka, to je členom 3(3) Uredbe št. 883/2013 in členom 6(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2185/96, OLAF opravi preglede in inšpekcije na kraju samem v skladu s pravili in praksami, ki veljajo v zadevni državi članici, ob upoštevanju veljavne zakonodaje Unije.
- 79 Iz teh določb izhaja, da preiskave in inšpekcije na kraju samem, ki jih opravi OLAF, spadajo v okolje, ki ga zaznamuje uporaba nacionalnega prava, vendar se mora to pravo vsekakor umakniti pred pravom Unije vsakič, ko je to določeno z Uredbo št. 883/2013 ali Uredbo št. 2185/96.
- 80 V zvezi s tem je treba, kar zadeva prvo točko, v kateri naj bi bilo francosko pravo kršeno, spomniti, da uredbi št. 883/2013 in št. 2185/96 ne zahtevata, da se upoštevajo nacionalne zahteve, preden OLAF opravi preglede in inšpekcije v prostorih gospodarskega subjekta, razen če ta temu nasprotuje.
- 81 Samo v tem primeru namreč člen 9 Uredbe št. 2185/96 v prvem odstavku določa, da zadevna država članica v skladu z nacionalnimi predpisi ponudi inšpektorjem OLAF vso potrebno pomoč, da lahko opravijo svoje naloge pri pregledu ali inšpekciji na kraju samem, v drugem odstavku pa, da mora država članica v skladu s svojo zakonodajo sprejeti vse potrebne ukrepe. Iz spisa pa je razvidno, da tožeča stranka v zadevi, ki je bila predložena Splošnemu sodišču, ni nasprotovala pregledom in inšpekcijam na kraju samem.
- 82 Ker upoštevanje nacionalnih zahtev, kot so zahteve glede nujnosti naloga, ki ga predhodno izda nacionalno sodišče, v uredbah št. 883/2013 in št. 2185/96 torej ni predvideno v primerih, ko zadevni subjekt ne nasprotuje, saj ta akta za preglede in inšpekcije na kraju samem, ki jih opravi OLAF, zahtevata samo obstoj pisnega pooblastila, ki ga izda generalni direktor tega organa (člen 7(2) Uredbe št. 883/2013 in člen 6(1), drugi pododstavek, Uredbe št. 2185/96), je treba trditev tožeče stranke zavrnilo.
- 83 Tožeča stranka trdi, da je Sodišče v sodbi z dne 22. oktobra 2002, *Roquette Frères* (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 48), Komisiji na področju konkurence določilo obveznosti, ki jih mora upoštevati v zvezi s sodnimi nalogi v okviru upravnih postopkov.
- 84 Ta trditev je brez dejanske podlage, ker v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, sodba, ki jo navaja, ne zahteva ukrepa nacionalnega sodišča, preden se opravijo pregledi in inšpekcije na kraju samem, temveč za upravni organ samo natančneje določa, da mora pred temi pregledi in inšpekcijami na kraju samem natančno opredeliti predmet iskanja. V obravnavani zadevi je generalni direktor OLAF pooblastilo izdal 27. novembra 2014 in preiskovalci so ga predložili ob prihodu na sedež tožeče stranke, kjer ga je sopolodpisal direktor tožeče stranke, ki je shranil kopijo pooblastila. Poleg tega vsebina tega pooblastila ni bila izpodbijana.

- 85 V zvezi z drugo točko, v kateri naj francosko pravo ne bi bilo upoštevano, je treba opozoriti, da uredbi Evropske unije, ki se uporabljata, določata, da:
- preiskave opravijo preiskovalci OLAF pod vodstvom generalnega direktorja tega urada (člen 7(1) Uredbe št. 883/2013 ter člen 4 in člen 6(1) Uredbe št. 2185/96);
  - morajo ti preiskovalci uradno obvestiti nacionalne organe, preden opravijo preglede in inšpekcije na kraju samem (člen 4, prvi odstavek, Uredbe št. 2185/96);
  - jih lahko spremljajo nacionalni uradniki, ki jih pošljejo njihovi organi ali ki delujejo kot nacionalni izvedenci, ki so dani na voljo Komisiji (člen 4, prvi odstavek, Uredbe št. 2185/96);
  - je treba privoliti v prisotnost teh uradnikov, ko ti izrazijo takšno željo (člen 4, drugi odstavek, Uredbe št. 2185/96);
  - morajo v primeru nasprotovanja pregledu ali inšpekciji na kraju samem nacionalni organi sprejeti ukrepe, ki so potrebni, da OLAF lahko opravi svojo nalogo v skladu z nacionalno zakonodajo (člen 9 Uredbe št. 2185/96).
- 86 Iz teh določb izhaja, da je vprašanje prisotnosti nacionalnih uradnikov urejeno v Uredbi št. 2185/96, s katero se ta prisotnost ob pregledih in inšpekcijah, ki jih na kraju samem opravi OLAF, zahteva v dveh okoliščinah, ki se v obravnavani zadevi nista uresničili. Na eni strani je potrebna, če subjekt nasprotuje pregledom in inšpekcijam, ki jih opravi OLAF. Glede na informacije, ki jih je zagotovila tožeča stranka, takega nasprotovanja ni bilo. Na drugi strani je treba v prisotnost nacionalnih uradnikov privoliti, če ti izrazijo željo po tem.
- 87 Iz spisa v obravnavani zadevi izhaja, da so bili med delom postopkov prisotni trije nacionalni uradniki, da so ti uradniki izvršnemu direktorju tožeče stranke povedali, da je proti tožeči stranki uveden predkazenski postopek na podlagi francoskega prava vzporedno s postopkom na podlagi prava Unije, ter da so v tem okviru izvedli nekaj dejanj, preden so konec dopoldneva zapustili sedež tožeče stranke, ne da bi izrazili željo, da bi bili prisotni med pregledi in inšpekcijami na kraju samem, opravljenimi na podlagi prava Unije.
- 88 Torej se to, da nacionalni uradniki niso bili prisotni med celotnim postopkom, ni zgodilo zaradi ravnanja, ki se lahko pripiše OLAF, temveč niso bili prisotni zaradi odločitve, ki so jo sami sprejeli in ki posledično ne more vplivati na veljavnost spornih ukrepov, ki jih je Komisija sprejela na podlagi poročila, ki ga je pripravil ta organ.
- 89 Tožeča stranka se sklicuje na sodbo z dne 21. septembra 1989, Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 34), v kateri naj bi Sodišče odločilo, da mora Komisija upoštevati postopkovna jamstva, določena v nacionalnem pravu, ko opravlja preglede in inšpekcije na kraju samem.
- 90 Ta trditev je brez dejanske podlage, ker – kot je razvidno z spisa – tožeča stranka v zadevi, o kateri odloča Splošno sodišče, ni nasprotovala pregledom in inšpekcijam na kraju samem, medtem ko se navedena sodba nanaša na primer, v katerem so bili nacionalni organi zaproseni za pomoč, ko je gospodarski subjekt nasprotoval temu, da bi Komisija opravila pregled ali inšpekcijo na kraju samem v okviru preiskave s področja konkurence.
- 91 V zvezi s tretjo točko, ki jo navaja tožeča stranka, je treba ugotoviti, da morajo v skladu s členom 5, drugi odstavek, Uredbe št. 2185/96 gospodarski subjekti zagotoviti dostop do prostorov, zemljišč, prevoznih sredstev ali do drugih prostorov in površin, ki jih uporabljajo v poslovne namene, da bi se olajšalo opravljanje pregledov in inšpekcij.

- 92 Poleg tega člen 9 te uredbe določa, da če gospodarski subjekt, ki je predmet preiskave, nasprotuje pregledu in inšpekciji na kraju samem, zadevna država članica v skladu z nacionalnimi predpisi ponudi inšpektorjem vso potrebno pomoč, da lahko opravijo svoje naloge pri pregledu ali inšpekciji na kraju samem. V skladu s to določbo mora torej država članica v skladu s svojo zakonodajo sprejeti vse potrebne ukrepe.
- 93 Obveznost gospodarskih subjektov, da dovolijo opravljanje pregledov in inšpekcij na kraju samem, je določena tudi v odstavkih od 2 do 4 člena II.22 Priloge II k sporazumom na podlagi OP7, ki jih je podpisala tožeča stranka in v katerih je opredeljen okvir, v katerem se izvajajo pogodbeni razmerja med Komisijo in njo.
- 94 Res je, da Uredba št. 2185/96, kot je navedeno v točki 92 zgoraj, predvideva položaj, v katerem gospodarski subjekt nasprotuje pregledom in inšpekcijam na kraju samem, ki jih opravlja OLAF, ter v tem primeru določa, da se lahko zahteva pomoč nacionalnih organov in da morajo postopki, ki jih ti opravljajo, zato potekati skladno z nacionalnim pravom.
- 95 Vendar s to določbo gospodarskim subjektom ni podeljena pravica, da nasprotujejo postopkom, ki jih načrtuje OLAF, ampak je samo določeno, da so lahko v primeru nasprotovanja prisiljeni privoliti v te postopke, saj se v ta namen lahko zahteva pomoč nacionalnih organov pregona pod pogoji, določenimi v nacionalnem pravu.
- 96 Iz spisa je razvidno, da ta določba v obravnavani zadevi ni bila uporabljena, ker tožeča stranka, kot je sama navedla, ni nasprotovala pregledom in inšpekcijam na kraju samem, ki jih je opravil OLAF.
- 97 Glede na vse navedeno je treba tožbeni razlog zavrniti.

– *Tretji tožbeni razlog: kršitev temeljnih pravic*

- 98 Tožeča stranka s tretjim tožbenim razlogom trdi, da Komisija ni mogla sprejeti spornih ukrepov, ker so temeljili na poročilu, ki je bilo pripravljeno na podlagi dokazov, zbranih v nasprotju s členom 47 Listine o temeljnih pravicah.
- 99 Tožeča stranka je na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča navedla, da mora po njenem mnenju Komisija pri izvajanju sporazumov, ki jih je sklenila, upoštevati pravice, katerih obstoj je priznan v Listini o temeljnih pravicah. Komisija pa je trdila, da po njenem mnenju uporaba teh pravic za ravnanja institucij Unije na področju pogodb ne more biti predmet splošnega zatrdjevanja, temveč jo je treba preučiti v vsakem primeru posebej zlasti glede na to, kar je predvideno v pogodbenih določbah.
- 100 V zvezi s tem je treba spomniti, da imajo v skladu z ustaljeno sodno prakso temeljne pravice naravo splošnih načel v pravnem redu Unije (sodbe z dne 17. decembra 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, EU:C:1970:114, točka 4; z dne 13. maja 2014, Google Spain in Google, C-131/12, EU:C:2014:317, točka 68, ter z dne 3. julija 2014, Kamino International Logistics in Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 in C-130/13, EU:C:2014:2041, točka 69).
- 101 Te pravice so vpisane v Listino o temeljnih pravicah, ki je del Pogodbe EU in v členu 51(1) brez izjeme določa, da se njene določbe „uporabljajo za institucije, organe, urade in agencije Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti“.
- 102 Na tej podlagi temeljne pravice urejajo izvajanje pristojnosti, ki so podeljene institucijam Unije, vključno v pogodbenem okviru, kot se uporabljajo za akte, ki jih države članice sprejmejo na področju uporabe prava Unije.

- 103 Ta splošni obseg temeljnih pravic pomeni, da Komisija, kot priznava ta institucija, na podlagi informacij, ki jih OLAF zbere ob kršitvi temeljnih pravic, ne more ustaviti plačil, dolgovanih gospodarskemu subjektu, ali odpovedati sporazumov, ki jo vežejo na tak subjekt.
- 104 Iz predpisov sicer izhaja, da mora zadnjenavedeni organ, to je OLAF, spoštovati temeljne pravice, ko opravlja preiskave v okviru nalog, ki so mu podeljene.
- 105 V skladu z Uredbo št. 883/2013 morajo biti namreč preiskave, ki jih opravi OLAF, skladne s temeljnimi pravicami. Ta obveznost izhaja iz uvodne izjave 51 te uredbe.
- 106 V uvodni izjavi 12 Uredbe št. 2185/96 pa je navedeno, da „se ti pregledi in inšpekcije na kraju samem opravljajo ob ustreznem upoštevanju temeljnih pravic zadevnih oseb“.
- 107 V obravnavani zadevi tožeča stranka meni, da OLAF v okviru pregledov in inšpekcij na kraju samem, ki jih je opravil, ni upošteval člena 47 Listine o temeljnih pravicah, v skladu s katerim imajo v bistvu posamezniki v Uniji pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem, kar med drugim pomeni, da se o njihovi zadevi v primeru spora odloča javno pod pogoji, ki zagotavljajo neodvisnost in nepristranskost.
- 108 Po mnenju tožeče stranke je bil člen 47 Listine o temeljnih pravicah kršen, ker je OLAF preglede in inšpekcije na kraju samem opravil, ne da bi preiskovalce tega organa spremljali policisti, za katere velja nacionalni pravni red, ne da bi bila tožeča stranka obveščena o pravici, ki naj bi jo imela, da nasprotuje tem postopkom, in ne da bi te postopke predhodno dovolilo nacionalno sodišče.
- 109 Kar zadeva prva dva očitka, ki ju navaja tožeča stranka, je treba spomniti, da tožeča stranka ni zagotovila elementov v podporo tema trditvama, in zlasti ne podatkov, s katerimi bi dokazala, da sta spremstvo nacionalnih policistov in pravica biti obveščeni o možnosti nasprotovanja postopku, ki ga izvaja OLAF, zajeta s členom 47 Listine o temeljnih pravicah.
- 110 Poleg tega je dovolj opozoriti, da – kot je navedeno v točkah od 85 do 96 zgoraj – pravila, ki se uporabljajo za te postopke, preiskovalcem OLAF ne nalagajo, da jih morajo v okoliščinah obravnavane zadeve spremljati nacionalni policisti, in da ta pravila gospodarskim subjektom, med drugim tožeči stranki, ne podeljujejo pravice, da nasprotujejo tem postopkom in *a fortiori* da so obveščeni o obstoju take pravice.
- 111 Kar zadeva tretji očitek, ki ga navaja tožeča stranka, je treba spomniti, da Splošnemu sodišču ni predložila elementov, ki bi podpirali idejo, da je v okoliščinah obravnavane zadeve obveznost pridobiti sodni nalog lahko izhajala iz pravice, ki jo ima posameznik, da o njegovi zadevi neodvisno in nepristransko odloča sodišče, zlasti ker je tožeča stranka, prvič, zadevo lahko predložila nacionalnemu sodišču, da bi ugotovilo, ali se informacije, ki jih je OLAF zbral v okviru kritiziranih postopkov, lahko uporabijo v zvezi z njo v notranjem pravnem redu, in ker je, drugič, zadevo lahko predložila sodišču Unije, da se v pravnem redu Unije preverijo ukrepi, ki jih je Komisija sprejela na podlagi informacij, pridobljenih v okviru postopkov, ki jih kritizira.
- 112 Nazadnje je treba spomniti, da v skladu s pravili, ki se uporabljajo za postopke, ki jih izvaja OLAF, nujnost pridobiti sodni nalog, kadar je to predvideno v nacionalnem pravu, velja samo v primeru nasprotovanja gospodarskega subjekta, ker mora OLAF v tem primeru zaprositi za pomoč nacionalne organe pregona, ki morajo v skladu s pravili, ki se uporabljajo zanje, upoštevati pravila notranjega pravnega reda.
- 113 Kot pa je bilo navedeno zlasti v točki 81 zgoraj, tožeča stranka ni nasprotovala pregledom in inšpekcijam na kraju samem, ki jih je opravil OLAF.

- 114 Nazadnje, tožeča stranka trdi, da člen 53 Listine o temeljnih pravicah vsebuje tako imenovano klavzulo „minimalnega jamstva“, na podlagi katere bi moral OLAF med preiskavami upoštevati nacionalna pravila, kadar ta posameznikom zagotavljajo širša jamstva od tistih, ki so predvidena s pravom Unije.
- 115 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu s sodno prakso te določbe ni mogoče razlagati tako, da državi članici omogoča, da preprečuje uporabo aktov prava Unije, ki bi bili povsem skladni z Listino, zato ker v njih ne bi bile spoštovane temeljne pravice, ki so zagotovljene z ustavo te države (sodba z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 58).
- 116 Kot je navedlo Sodišče, ta sodna praksa izhaja iz načela primarnosti prava Unije, ki je bistvena lastnost pravnega reda Unije in na podlagi katerega to, da se država članica sklicuje na določbe nacionalnega prava, čeprav so ustavnopravne, ne sme posegati v učinkovitost prava Unije na ozemlju te države (glej sodbo z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 117 Nazadnje, v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, so posamezniki ob pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja OLAF, upravičeni do varstva z vidika temeljnih pravic, prvič, ker mora ta organ upoštevati predpise Unije, ki določajo, da mora biti njegovo delovanje skladno s temi pravicami, ter drugič, ker Komisija ne more sprejeti ukrepov, kot so obravnavani v tej zadevi, na podlagi informacij, ki so bile pridobljene med takimi postopki, če so bili ti izvedeni v nasprotju z zadevnimi pravicami, kot je navedeno v točki 103 zgoraj.
- 118 Iz teh razlogov je treba tretji tožbeni razlog zavrnuti.

– Četrty tožbeni razlog: *neobstoj učinkov poročila o preiskavi OLAF na sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjene v okviru O2020*

- 119 Tožeča stranka s četrty tožbenim razlogom trdi, da se Komisija za sprejetje ukrepov v zvezi s sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenimi v okviru O2020, ni mogla opreti na dokaze ali dokazne elemente, ki jih je OLAF zbral med preiskavo, ki se je nanašala na izvajanje projektov v okviru OP7.
- 120 V zvezi s tem je treba spomniti, da so, kar zadeva sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjene v okviru O2020, ukrepi, ki jih je sprejela Komisija, zajemali odpoved sodelovanja tožeče stranke pri sporazumu s številko 645775 – Dragon Star Plus, kot je navedeno v točki 50 zgoraj.
- 121 Poleg tega je treba spomniti, da pravice in obveznosti Komisije v okviru sporazuma, ki ga podpiše, urejajo klavzule v tem sporazumu.
- 122 Zadevni sporazum pa v členu 50.3.1(m) predvideva možnost, da se sodelovanje upravičenca pri navedenem sporazumu odpove v primeru sistematičnih ali ponavljajočih se napak, nepravilnosti, goljufije ali resne kršitve zavez, storjenih v okviru drugih sporazumov.
- 123 Iz te določbe izhaja, da lahko Komisija odpove sodelovanje tožeče stranke pri zadevnem sporazumu, če so bile take napake, nepravilnosti, goljufija ali resna kršitev zavez storjene pri izvajanju nekega sporazuma ne glede na program, s katerim je ta lahko povezan, in torej tudi če ta program ni označen s kratico O2020.
- 124 Glede na preiskavo, ki jo je opravil OLAF, je ravnanje tožeče stranke zajemalo prirejanje seznamov prisotnosti in izplačevanje previsokih plač, s katerimi je lahko financirala neupravičene dejavnosti in kršila načelo „non-profit“, kar je škodilo proračunu in podobi Unije. Ta preiskava je pokazala, da so se ta ravnanja ponavljala več let in bila splošne narave, ker so se zanje odločili poslovodja tožeče stranke in njeni vodstveni delavci. V teh okoliščinah ta ravnanja glede na informacije, ki so bile na voljo Komisiji in ki jih tožeča stranka pred Splošnim sodiščem ni izpodbijala, pomenijo resno kršitev zavez,

ki jih je tožeča stranka sprejela na podlagi sporazumov, sklenjenih v okviru OP7, zaradi česar se je Komisija torej znašla v položaju, v katerem so bili izpolnjeni pogoji, zahtevani za to, da je lahko odpovedala sodelovanje tožeče stranke pri zadevnem sporazumu, sklenjenem v okviru O2020.

125 Iz tega sledi, da je četrti tožbeni razlog tožeče stranke treba zavrnil kot neutemeljen.

– *Peti tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti*

126 Tožeča stranka s petim tožbenim razlogom trdi, da so sporni ukrepi v nasprotju z načelom sorazmernosti.

127 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je načelo sorazmernosti, določeno v členu 5(4) PEU, splošno načelo prava Unije, ki zahteva, da institucije Unije pri ukrepih, ki jih sprejmejo, ne prekoračijo okvirov, ki so primerni in nujni za doseganje zelenega cilja (sodba z dne 26. januarja 2017, Diktyo Amyntikon Viomichanion Net/Komisija, T-703/14, neobjavljena, EU:T:2017:34, točka 156).

128 V skladu s sodno prakso to načelo ureja vse oblike ukrepov, ki jih uporablja Unija, ne glede na to, ali so pogodbene ali nepogodbene. V okviru izpolnjevanja pogodbenih obveznosti je namreč upoštevanje tega načela del splošnejše obveznosti pogodbenih strank, da pogodbo izpolnijo v dobri veri (sodba z dne 26. januarja 2017, Diktyo Amyntikon Viomichanion Net/Komisija, T-703/14, neobjavljena, EU:T:2017:34, točka 157).

129 V obravnavani zadevi je treba preučiti, ali je Komisija izpolnila to obveznost, ko je v pogodbenem okviru iz tega spora sprejela sporne ukrepe.

130 Glede na dokaze in dokazne elemente, ki jih je zbral OLAF, dejanja, ki se očitajo tožeči stranki, zajemajo prirejanje seznamov prisotnosti in izplačevanje previsokih plač. Kot je navedeno v točki 124 zgoraj, so ta ravnanja tožeči stranki omogočila, da je financirala neupravičene dejavnosti in kršila načelo „non-profit“, kar je škodilo proračunu in podobi Unije. Ta ravnanja naj bi se ponavljala več let in bila splošne narave, saj so se zanje odločili poslovodja tožeče stranke in njeni vodstveni delavci.

131 Komisija je tožečo stranko zaslišala pred sprejetjem vsakega od spornih ukrepov. Vendar tožeča stranka ni uspela dokazati, da ni storila nepravilnosti, ki ji jih je ta institucija podrobno očitala v dopisu z dne 7. oktobra 2015, svoje ugotovitve pa potrdila in dopolnila v odločbah o ustavitvi plačil in odpovedi pogodb z vidika trditve, ki jih je tožeča stranka podala v pisnih pripombah, ter v odločbah, ki jih je odbor Redress II sprejel v okviru OP7, in potrditvenih odločbah Komisije, ki so sledile.

132 Poleg tega tožeča stranka v tožbi na eni strani ni uveljavljala tožbenega razloga, s katerim bi izpodbijala utemeljenost analize Komisije, zlasti glede njene prakse precenjevanja ur, ki so jih dejansko opravili njeni vodstveni delavci, in njenih praks retroaktivnega določanja delovnega časa zaposlenih. Na drugi strani z utemeljitvijo, razvito v podporo njenim predlogom, ni mogoče ovreči trditve Komisije v dopisu z dne 7. oktobra 2015 o nepravilnostih, ki jih je storila tožeča stranka.

133 Ta ravnanja pa je treba preučiti z vidika dolžnosti, naloženih Komisiji, in zlasti dolžnosti, ki izhajajo iz člena 317 PDEU, ki tej instituciji nalaga, da zagotavlja dobro finančno upravljanje sredstev Unije, in člena 325 PDEU, ki Uniji in državam članicam nalaga obveznost, da preprečujejo goljufije in vsa druga nezakonita dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije.

134 V tem okviru je treba ugotoviti, da je Komisija s sprejetjem spornih ukrepov želela preprečiti, da bi se tožeči stranki dodelila nova sredstva iz proračuna Unije. Podatki, ki jih je zbral OLAF, kažejo na ponavljajočo se in splošno naravo prepovedanega ravnanja, za katero se je odločila tožeča stranka.

Potem ko je Komisija prejela te informacije, se je upravičeno lahko bala, da bi se ta nova sredstva, če bi bila prenesena, uporabila tako kot prejšnja, to je brez upoštevanja pogodbenih določb, ki se uporabljajo.

- 135 Tožeča stranka je v svojih pisanjih izrazila dve trditvi v podporo tožbenemu razlogu, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti Komisije.
- 136 Na prvem mestu trdi, da se je Komisija za ukrepe odločila brez upoštevanja kakovosti dela, ki ga je opravila tožeča stranka, čeprav je glede na tehnične revizije, ki so bile do tedaj opravljene v zvezi z njenim delom, sredstva, ki so ji bila dana na voljo, uporabila v skladu z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in dobrega finančnega poslovanja.
- 137 V zvezi s tem je treba spomniti, da je bil cilj tehničnih revizij, ki jih navaja tožeča stranka, drugačen od cilja, ki ga je OLAF uresničeval v svoji preiskavi. Njihov namen je bil namreč na intelektualni ravni oceniti raziskave, ki jih je tožeča stranka opravila s sredstvi, ki ji jih je dodelila Komisija. Namen preiskave, ki jo je opravil OLAF, pa je bil ugotoviti, ali so bila na finančni ravni sredstva, dobljena od Unije, uporabljena v skladu s pravili o obveznostih.
- 138 Poleg tega Komisijo neodvisno od prava, ki se uporablja za zadevne pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev, v skladu s členom 317 PDEU zavezuje obveznost dobrega finančnega upravljanja sredstev Unije. V sistemu dodeljevanja nepovratnih sredstev Unije za uporabo teh sredstev veljajo pravila, ki lahko pripeljejo do delne ali popolne ustavitve plačila že dodeljenih sredstev. Upravičenec do nepovratnih sredstev zaradi tega ne pridobi nobene dokončne pravice do celotnega plačila nepovratnih sredstev, če ne spoštuje pogojev, ki veljajo za to pomoč (glej v tem smislu sodbo z dne 22. maja 2007, Komisija/IIC, T-500/04, EU:T:2007:146, točka 93).
- 139 V skladu s temeljnim načelom, ki ureja dodelitev nepovratnih sredstev s strani Unije, se lahko subvencionirajo samo dejansko nastali stroški. Da bi Komisija lahko opravljala svojo nadzorno nalogo, morajo zato upravičenci do takih nepovratnih sredstev dokazati upravičenost stroškov, ki so pripisani subvencioniranim projektom. Za to, da se upraviči dodelitev specifičnih nepovratnih sredstev, ni dovolj, da se dokaže, da je bil projekt izveden. Upravičenec do pomoči mora poleg tega predložiti dokaz o tem, da je plačal prijavljene stroške, v skladu s pogoji, določenimi za odobritev zadevnih nepovratnih sredstev. Njegova obveznost spoštovanja postavljenih finančnih pogojev pomeni eno od njegovih bistvenih zavez in torej pogojuje dodelitev nepovratnih sredstev Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 22. maja 2007, Komisija/IIC, T-500/04, EU:T:2007:146, točka 94).
- 140 Zato ob upoštevanju ugotovitev v poročilu o preiskavi OLAF v zvezi s praksami, ki jih je izvajala tožeča stranka, in zgoraj navedenih načel sodne prakse Komisiji ni mogoče očitati, da je kršila načelo sorazmernosti, ko je sprejela sporne ukrepe.
- 141 Na drugem mestu tožeča stranka v utemeljitvi v zvezi z načelom sorazmernosti trdi, da je Komisija ravnala nesprejemljivo, ko je sprejela ukrepe, ki so vplivali na vse sporazume, ki so ju zavezovali, čeprav so bila prepovedana ravnanja po njenem mnenju ugotovljena samo v omejenem številu primerov. Po mnenju tožeče stranke bi se Komisija ustrezneje odzvala, če bi jo obvestila o obstoju težav in od nje zahtevala, naj popravi postavke, v katerih so se pojavljali neupravičeni stroški.
- 142 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ukrepi, ki jih je sprejela Komisija in jih tožeča stranka kritizira, spadajo v kontekst, v katerem je tej instituciji dokaze poslal organ, ki je uradno pooblaščen za boj proti zlorabam sredstev iz Unije, pri čemer so ti dokazi izkazovali, da je tožeča stranka storila resne in ponavljajoče se goljufije pri uporabi teh sredstev.
- 143 V tem okviru je Komisija lahko sklepala, da z omejitvijo ustavitve plačil na določena sredstva in odpovedjo samo dela sporazumov, ki jo vežejo na tožečo stranko, finančni interesi Unije ne bi bili zaščiteni dovolj učinkovito, kar bi bilo v nasprotju z obveznostjo, ki ji je naložena z zgoraj navedenim

členom 317 PDEU. Ker so bile preiskave opravljene z vzorčenjem, je obstoj ugotovljenih nepravilnosti pri nekem sporazumu lahko vplival na zaupanje Komisije v sopogodbno stranko in pri njej ustvaril dvom glede sodelovanja tožeče stranke pri vseh sporazumih, ki jih je sklenila z njo.

- 144 Iz teh preudarkov izhaja, da je treba zavrni peti tožbeni razlog, ki ga je predstavila tožeča stranka, to je razlog, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti.
- 145 Na podlagi teh preudarkov je treba zavrni vseh pet tožbenih razlogov, ki jih je tožeča stranka navedla v podporo svojemu prvemu in drugemu predlogu.

Tretji in četrti predlog

- 146 Tožeča stranka s tretjim in četrtim predlogom Splošnemu sodišču predlaga, naj Komisiji naloži plačilo zneskov, katerih plačilo je bilo nezakonito ustavljeno, iz naslova pogodb v okviru OP7 in O2020, v višini 607.404,49 EUR in 226.688,68 EUR, ki jih je treba povečati za zamudne obresti.
- 147 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je tožeča stranka, kot priznava Komisija, v obdobju pred odpovedjo lahko imela upravičene stroške, za katere bi lahko zahtevala plačilo v skladu s pogodbenimi določbami, ki se uporabljajo.
- 148 Vendar je treba opozoriti, da financiranje s strani Unije na podlagi pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev ni plačilo za delo, ki ga opravi tožeča stranka, temveč so to nepovratna sredstva, ki se dodelijo za projekte, ki jih ta izvaja, in za katerih izplačilo veljajo natančni in pogodbeno določeni pogoji. Namen financiranja Unije je pokriti samo upravičene stroške, kot so opredeljeni v zadevnih pogodbah.
- 149 V zvezi s tem splošni pogoji iz sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru OP7 v členu II.39(1) določajo, da so v primeru odpovedi prispevki Komisije omejeni na upravičene stroške, ki so nastali in bili potrjeni do dejanskega datuma odpovedi. Kar zadeva sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru O2020, člen 50.3.3(b) določa, da Komisija na podlagi rednih poročil, končnega poročila in poročila o plačilu sredstev preveri, da plačila, ki jih prejme upravičenec, ne presega prispevka Unije (izračunanega po stopnji povračila za upravičene stroške, ki jih prijavi upravičenec in potrdi Komisija), in da so upravičeni samo stroški, ki so upravičencu nastali do odpovedi sporazuma.
- 150 Tožeča stranka torej lahko zahteva navedene zneske samo, če med drugim dokaže, da ustrezajo upravičenim stroškom, ki so nastali in bili potrjeni do dejanskega datuma odpovedi pogodbe.
- 151 V obravnavani zadevi pa tožeča stranka ni predložila nobenega dokaza ali podala posebne trditve v zvezi s tem. Samo zahtevala je plačilo zneskov, navedenih v točki 146 zgoraj, ne da bi pojasnila, čemu ustrezajo, in ne da bi predložila informacije, s katerimi bi lahko upravičila te številke glede na zahteve, določene v pogodbenih določbah.
- 152 Iz tega sledi, da je treba tretji in četrti predlog tožeče stranke zavrni kot neutemeljena, ne da bi bilo treba preučiti pravni interes tožeče stranke v zvezi s tema predlogoma.

Sedmi predlog

- 153 Tožeča stranka s sedmim predlogom „podredno“ predlaga imenovanje izvedenca, katerega naloga bi bila, da opravi finančno revizijo spornih pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev, da bi določil višino upravičenih stroškov, ki niso bili povrnjeni in za katere bi bilo treba sklepati, da so nesporno dolgovani. Ta predlog je treba razlagati kot namig, naj Splošno sodišče sprejme pripravljalni ukrep na podlagi člena 91(e) Poslovnika.

- 154 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da mora tožeča stranka na podlagi svojih pogodbenih zavez predložiti dokaz o svojih stroških v skladu z dokaznimi standardi, zahtevanimi v členu II.14(1) splošnih pogojev iz sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru OP7 in členu 6 sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru O2020 (sodbe z dne 22. maja 2007, Komisija/IIC, T-500/04, EU:T:2007:146, točki 104 in 105; z dne 17. junija 2010, CEVA/Komisija, T-428/07 in T-455/07, EU:T:2010:240, točka 141, in z dne 5. oktobra 2016, European Children's Fashion Association in Instituto de Economía Pública/EACEA, T-724/14, neobjavljena, EU:T:2016:600, točka 137).
- 155 Poleg tega Splošno sodišče edino odloča o morebitni nujnosti dopolnitve informacij, ki jih ima na voljo o zadevah, o katerih odloča, tako da odredi pripravljalne ukrepe, kot je ta, ki je bil predlagan v obravnavani zadevi, katerih namen ne sme biti nadomestitev nedelovanja tožeče stranke pri izvajanju dokazov (glej sodbo z dne 16. julija 2009, SELEX Sistemi Integrati/Komisija, C-481/07 P, neobjavljena, EU:C:2009:461, točka 44 in navedena sodna praksa). Ker tožeča stranka ni dokazala zneskov, ki bi ji morali biti plačani, v obravnavani zadevi ni treba sprejeti predlaganega pripravljalnega ukrepa (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2016, Trivisio Prototyping/Komisija, T-184/15, neobjavljena, EU:T:2016:652, točka 102).

Zahtevek za plačilo nepogodbene odškodnine

- 156 Tožeča stranka s petim predlogom uveljavlja nepogodbeno odgovornost Komisije.
- 157 Tožeča stranka v tožbi trdi, da je utrpela škodo, povezano z njenim ugledom in naročili. Navaja, da je bilo na podlagi informacij, ki jih je sporočil OLAF, v sistemu zgodnjega opozarjanja Komisije zanj izdano opozorilo o preverjanju. Te informacije pa naj bi bile zbrane ob nespoštovanju temeljnih pravic tožeče stranke, kar naj bi pomenilo dovolj resno kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom, in sicer naj bi zadevna institucija očitno in resno kršila meje, ki veljajo za njeno diskrecijsko pravico.
- 158 Tožeča stranka v repliki predlaga povrnitev dodatne premoženjske škode, ki jo je utrpela zaradi napake, ki jo je Komisija storila, ko je poročilo OLAF, pripravljeno na podlagi nezakonito zbranih dokazov, uporabila za sprejetje spornih ukrepov. Navaja, da neplačilo dolgovanj zneskov pomeni veliko izgubo prometa za tožečo stranko, ker je družba skoraj ves svoj promet ustvarila s projekti, ki so jih subvencionirale Komisija in njene agencije. Prav tako navaja, da uvedba likvidacijskega postopka povečuje nastalo premoženjsko škodo in da ji opozorilo o izključitvi v sistemu zgodnjega opozarjanja, ki je bilo izdano zanj po postopku prisilne poravnave, v vsakem primeru preprečuje, da bi prejela nova finančna sredstva na podlagi pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru OP7 in O2020.
- 159 Tožeča stranka je na vprašanje Splošnega sodišča na obravnavi pojasnila, da svoje trditve v zvezi z napako, očitano Komisiji, omejuje na kršitev nacionalnega prava in temeljnih pravic, ki so jo preiskovalci OLAF storili ob pregledih in inšpekcijah, opravljenih med 2. in 5. decembrom 2014. Po mnenju tožeče stranke ta napaka pomeni, da zaradi ustavitve plačil, odpovedi sporazumov in nesklepanja novih pogodb ni mogla poravnati svojih dolgov, zaradi česar je bil nad njo uveden likvidacijski postopek. Zaradi tega likvidacijskega postopka, ki je škodil ugledu tožeče stranke in oviral kratko- ali dolgoročno obnovitev dejavnosti, naj bi se povečala premoženjska škoda, ki jo je utrpela tožeča stranka.
- 160 V zvezi s tem je treba spomniti, da morajo biti za nepogodbeno odgovornost Unije za nezakonito ravnanje njenih organov v smislu člena 340, drugi odstavek, PDEU izpolnjeni vsi pogoji, in sicer nezakonnost institucijam očitane ravnanja, resničnost škode ter obstoj vzročne zveze med domnevnim ravnanjem in navedeno škodo (glej sodbo z dne 2. marca 2010, Arcelor/Parlament in Svet, T-16/04, EU:T:2010:54, točka 139 in navedena sodna praksa).

- 161 Ob upoštevanju kumulativnosti teh pogojev je treba tožbo zavriniti, če le eden izmed teh pogojev ni izpolnjen (glej sodbo z dne 2. marca 2010, Arcelor/Parlament in Svet, T-16/04, EU:T:2010:54, točka 140 in navedena sodna praksa).
- 162 Poleg tega je treba ugotoviti, da kršitev pogodbene določbe s strani institucije ne more sama po sebi povzročiti nepogodbene odgovornosti navedene institucije glede ene od strank, s katero je ta sklenila pogodbo, ki vsebuje navedeno določbo. V takem primeru namreč nezakonitost, ki jo je mogoče pripisati navedeni instituciji, očitno izvira iz pogodbe in izhaja iz njene zavezanosti kot pogodbene stranke, in ne zaradi katere koli druge lastnosti, kot je npr. status upravnega organa. Zato je treba v teh okoliščinah sklicevanje na kršitev pogodbene določbe za utemeljitev zahtevka za plačilo nepogodbene odškodnine razglasiti za brezpredmetno (sodba z dne 18. novembra 2015, Synergy Hellas/Komisija, T-106/13, EU:T:2015:860, točka 149).
- 163 Vendar ni mogoče izključiti, da lahko pogodbeni in nepogodbeni odgovornosti institucije Unije soobstajata v zvezi z eno od njenih sopogodbenih strank. Narava nezakonitega ravnanja, ki ga je mogoče pripisati instituciji in ki povzroča škodo, ki je lahko predmet zahtevka za plačilo nepogodbene odškodnine, namreč ni vnaprej opredeljena (glej v tem smislu sodbi z dne 23. marca 2004, Varuh človekovih pravic/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, točka 59 in navedena sodna praksa, ter z dne 18. decembra 2009, Arizmendi in drugi/Svet in Komisija, T-440/03, T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 in T-484/04, EU:T:2009:530, točka 65).
- 164 Ob predpostavki, da tak soobstoj odgovornosti institucij obstaja, je ta vseeno mogoč le pod pogojem, prvič, da nezakonitost, ki je pripisana zadevni instituciji, pomeni ne le neizpolnitev pogodbene obveznosti, ampak tudi neizpolnitev splošne obveznosti, ki ji je naložena, in drugič, da je ta nezakonitost v zvezi z navedeno splošno obveznostjo povzročila škodo, ki ni posledica nepravilne izpolnitve pogodbe (sodba z dne 18. novembra 2015, Synergy Hellas/Komisija, T-106/13, EU:T:2015:860, točka 150).
- 165 V obravnavani zadevi očitek, ki ga tožeča stranka navaja v podporo svojemu zahtevku za plačilo nepogodbene odškodnine in ki je povzet v točki 159 zgoraj, sovpada z domnevno neizpolnitvijo pogodbenih obveznosti, ki jo tožeča stranka zatrjuje v okviru prvega in drugega predloga, in navedena ni nobena druga škoda razen te, ki je posledica nepravilne izpolnitve pogodbe.
- 166 Vsekakor je bilo v tej sodbi po preučitvi prvega in drugega tožbenega razloga, ki ju je tožeča stranka navedla v podporo svoji tožbi zaradi kršitve pogodbenih obveznosti s strani Komisije, odločeno, da je treba trditve tožeče stranke, ki so predstavljene v točki 159 zgoraj, zavriniti.
- 167 Ker tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija storila napako, zaradi katere lahko nastane njena odgovornost, bi bil njen zahtevek za plačilo nepogodbene odškodnine v vsakem primeru neutemeljen.
- 168 Glede na vse navedeno je treba tožbo v celoti zavriniti.

Stroški

- 169 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker v obravnavani zadevi tožeča stranka ni uspela, ji je treba v skladu s predlogom Komisije naložiti plačilo stroškov, vključno s stroški postopka za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Družbi Sigma Orionis SA se naloži plačilo stroškov, vključno s stroški postopka za izdajo začasne odredbe.**

Pelikánová

Nihoul

Svenningsen

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 3. maja 2018.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje	1
Preiskava, ki jo je opravil OLAF	2
Ukrepi Komisije	3
Nacionalni postopki	3
Postopek in predlogi strank	4
Pravo	5
Tožba zaradi kršitve pogodbenih obveznosti	5
Pristojnost Splošnega sodišča	6
Pravo, ki se uporabi	6
Dopustnost	6
– Pravni interes	6
– Ugovor nedopustnosti, ki se nanaša na nejasnost in nenatančnost tožbe	7
Prvi in drugi predlog	7
– Prvi tožbeni razlog: neupoštevanje pravnomočnosti sodbe, ki jo je izdal Chambre de l'instruction	8
– Drugi tožbeni razlog: kršitev francoskega prava	9
– Tretji tožbeni razlog: kršitev temeljnih pravic	12
– Četrty tožbeni razlog: neobstoj učinkov poročila o preiskavi OLAF na sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjene v okviru O2020	14
– Peti tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti	15
Tretji in četrti predlog	17
Sedmi predlog	17
Zahtevek za plačilo nepogodbene odškodnine	18
Stroški	19